

A bírálóbizottság értékelése

A szerző a terület magabiztos ismerője, kutatásai hosszú időre nyúlnak vissza. Értekezését az elmúlt években végzett empirikus vizsgálatosorozata alapján készítette el. A kutatás hiánypótló, mivel a tanári motivációra vonatkozóan nem zajlott még átfogó vizsgálat Magyarországon. Mind az iskolai tanári attitűdök megértésében, mind a helyes attitűdök kialakításához a tanárképzésben nélkülözhetetlen elméleti és gyakorlati eredményekkel szolgál.

Az értekezésben ismertetett kutatás módszertanilag nagyon gondosan felépített. A kiterjedt kvantitatív kutatás előkészítéseként kvalitatív vizsgálatokat is végzett. Legfőbb eredménye és jelentősége, hogy a hazai kutatások közül elsőként tárta fel és elemezte az angoltanári motivációt befolyásoló tényezőket, azok egymással való összefüggéseit. A bemutatott eredmények közelebb visznek bennünket a sajátos magyarországi helyzet, a nyelvtanulással kapcsolatos problémák jobb megértéséhez.

A bírálóbizottság az értekezésben bemutatott munka új tudományos eredményeként fogadja el a következőket:

(1) A nyelvtanári motiváció pontos értelmezését. A nyelvtanári motiváció igen sok rokon tudományágot érint, a szerző elsősorban a nyelvtanítás kérdéseit tárgyalja, de ezek mellett - mivel a nyelvoktatásban az attitűdre helyezi a hangsúlyt - érinti a pszichológiai és szociálpszichológiai elméleteket is.

(2) A kutatás során alkalmazott kérdőív alapos fejlesztési folyamat során történt elkészítését. A kérdőív kidolgozásával olyan eszközt ad a gyakorló szakemberek kezébe, amelyekkel fel lehet tárni a nyelvtanári motiváció regionális különbségeit, monitorozni lehet annak időbeli alakulását, fel lehet mérni egyes beavatkozások hatását.

(3) A nyelvtanári motiváció két fő dimenziójának (motivált tanítási viselkedés és motivált szakmai fejlődés) megkülönböztetését. Összefüggés-vizsgálatok segítségével kimutatja, hogy szignifikáns kapcsolat van a motivált tanítási viselkedés és a motivált szakmai fejlődés között. Továbbá, a motivált szakmai fejlődésre a tanítással kapcsolatos affektív attitűdök hatnak (azaz a szakmai fejlődésnek elsősorban érzelmi megalapozottsága van).

(4) A nyelvtanári motivációt meghatározó tényezők részletes feltérképezését. Ezek között kiemelt szerepet tölt be a reflexió, amely hat a tanítással kapcsolatos affektív tényezőkre, valamint a szakmai fejlődés megtapasztalására is. A kutatás eredményei ráirányítják a figyelmet arra, hogy a tanári motiváció és a reflexió kapcsolatának vizsgálata további kutatásokat igényel.

Ezek az eredmények a nyelvtanulási motiváció témakörében közlő élvonalbeli nemzetközi folyóiratokban való megjelentetésre érdemesek. Ugyanakkor az értekezés eredményei a hazai tanári képesítési követelmények keretében is értelmezendők.